

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту

Кафедра фінансових технологій і підприємництва

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

УПРАВЛІННЯ ДЕПОЗИТНОЮ ПОЛІТИКОЮ БАНКУ

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Студента Жадена Сергія Олександровича

групи ФБС.мдн-01ш

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр.

Кваліфікаційна робота магістра містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело _____ С.О. Жаден

Керівник: к.е.н., доцент _____

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри, д.е.н.,
проф.
_____ Л.Л. Гриценко
«__» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ
до кваліфікаційної роботи магістра

Студент групи ФБС.мдн-01ш інституту ННІ БіЕМ
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Жадена Сергія Олександровича

Тема роботи: Управління депозитною політикою банку

Затверджено наказом по СумДУ № _____ від «__» _____ 20__ р.

Термін здачі студентом завершеної роботи «__» _____ 20__ р.

Вихідні дані до роботи: нормативні й законодавчі акти, матеріали статистичної звітності, інструкції та положення, матеріали монографій, періодичних видань, підручників і навчальних посібників, дані фінансової звітності суб'єктів господарювання, організацій та установ тощо.

Зміст основної частини роботи (перелік питань для розроблення):

- розглянути економічну сутність депозитної політики банку;
- розглянути вплив депозитної політики на ресурсну базу банку.
- проаналізувати діяльність та депозитну політику АТ «УкрСиббанк»;
- виявити шляхи для вдосконалення депозитної політики банку
- виявити шляхи покращення ресурсної бази банку.

Дата видачі завдання: «__» _____ 2021 р.

Керівник кваліфікаційної роботи: _____

Завдання прийнято до виконання «__» _____ 2021 р. _____ С.О. Жаден

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи магістра
на тему

Управління депозитною політикою банку
Жадена Сергія Олександровича

Мета роботи – дослідження формування депозитної політики в банку, формування депозитної бази, а також складання рекомендацій для її поліпшення.

Об'єкт дослідження – депозитна політика банку.

Методи дослідження: метод обробки і аналізу інформації, метод обстеження, логіко-структурний, емпіричний метод, методи обробки та надання інформації, графічні та статистичні, а також порівняльний, економічний аналіз.

Основою діяльності комерційних банків є залучення грошових коштів та їх подальше розміщення. За рахунок цих ресурсів банки мають змогу розвиватися та розширювати сферу своєї діяльності. У балансі банку існує безліч статей, але саме депозитні операції є особливими. Здатність залучити велику кількість коштів є показником довіри клієнтів до банку, а також здатність керівництва до ефективного управління ним.

Дипломна робота складається з двох розділів. В першому розділі розглядається економічна сутність депозитної політики банку, а також визначено її вплив на формування ресурсної бази.

У другому розділі розглядається діяльність і депозитна політика АТ «УкрСиббанк», наводяться шляхи поліпшення політики банку та його ресурсної бази.

Ключові слова: депозитна політика, депозит, вклад, ресурсна база, банк

Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 37 сторінках, з яких список використаних джерел із 30 найменувань. Робота містить 6 таблиць, 3 рисунки, а також 1 додаток.

Рік захисту роботи – 2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ	7
1.1 Економічна суть депозитної політики банку	7
1.2 Вплив депозитної політики на формування ресурсної бази банку	13
1.3 Класифікація банківських депозитів	19
2 АНАЛІЗ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ НА ПРИКЛАДІ АТ «УКРСИББАНК»	22
2.1 Аналіз депозитної політики АТ «УкрСиббанк»	22
2.2 Шляхи вдосконалення депозитної політики банку	28
ВИСНОВКИ	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	34
Додаток А - Підходи до визначення категорії «депозитна політика»	37

ВСТУП

Актуальність роботи. З постійним розвитком банківської системи виникає необхідність оптимізації роботи банку. Розробки й вдосконалення стратегії банку, його бізнес політики.

Основою діяльності комерційних банків є залучення грошових коштів та їх подальше розміщення. За рахунок цих ресурсів банки мають змогу розвиватися та розширювати сферу своєї діяльності. У балансі банку існує безліч статей, але саме депозитні операції є особливими. Здатність залучити велику кількість коштів є показником довіри клієнтів до банку, а також здатність керівництва до ефективного управління ним. Залучені кошти являють собою більшу частину ресурсів банку. А основу залучених коштів складають депозити.

Велика частка ресурсів в банках використовується для надання підприємствам та населенню короткострокових і довгострокових кредитів. Саме тому, для швидкого та якісного реагування на фінансові потреби клієнтів, проведення активних операцій, в банку формується депозитна база.

Важливу роль мають довгострокові депозити. Вони є хорошою основою для інвестицій, і дають змогу не переймаючись за ліквідність надавати довгострокові кредити.

Результатом вдалої депозитної політики банку є якісна ресурсна база, від якої залежать і фінансові результати діяльності банку. Саме тому розвиток банку не можливо уявити без дієвої депозитної політики.

Мета роботи – дослідження формування депозитної політики в банку, формування депозитної бази, а також складання рекомендацій для її поліпшення.

Для досягнення мети було розглянуто наступні завдання:

- розглянути економічну сутність депозитної політики банку;
- розглянути вплив депозитної політики на ресурсну базу банку.
- проаналізувати діяльність та депозитну політику АТ «УкрСиббанк»;

- виявити шляхи для вдосконалення депозитної політики банку
- виявити шляхи покращення ресурсної бази банку.

Об'єкт дослідження – депозитна політика банку.

Предмет дослідження – депозитна політика як складова ресурсної бази банку.

Методи дослідження: метод обробки і аналізу інформації, метод обстеження, логіко-структурний, емпіричний метод, методи обробки та надання інформації, графічні та статистичні, а також порівняльний, економічний аналіз.

Структура роботи. Дипломна робота складається з двох розділів. В першому розділі розглядається економічна сутність депозитної політики банку, а також визначено її вплив на формування ресурсної бази.

У другому розділі розглядається діяльність і депозитна політика АТ «УкрСиббанк», наводяться шляхи поліпшення політики банку та його ресурсної бази.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, законодавчі та програмні документи Кабінету Міністрів України, Верховної Ради, наукові та науково-методичні видання, публікації спеціалізованих економічних видань, статистична звітність та данні Національного банку України та АТ «УкрСиббанк».

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ

1.1 Економічна суть депозитної політики банку

Політика банку складається з багатьох елементів, одним з яких є депозитна політика.

Це складне економічне явище, його сутність розглядається в наукових працях вітчизняних і закордонних вчених, але слід зазначити, що вчені ще не досягли єдиної думки щодо визначення цього поняття [1].

Аналізуючи спільні та відмінні риси визначень, наведених у додатку А, ми можемо самостійно скласти своє визначення депозитної політики як системи заходів щодо формування та управління суб'єктами господарювання для залучення ресурсів, а також визначення та формування оптимальної структури банківських депозитів для забезпечення їх ефективного функціонування.

Вдосконалення банківської діяльності, визначення пріоритетних напрямів розвитку в процесі накопичення грошових ресурсів, удосконалення методів формування ресурсної бази та покращення її ефективності є роллю депозитної політики. Основні принципи депозитної політики викладені в Законі України « Про банки і банківську діяльність ». Депозитна політика базується на певних принципах у процесі її реалізації, які можна поділити на загальні та специфічні [2].

Класифікація принципів:

а) Загальні принципи:

1) Принцип наукової обґрунтованості базується на останніх досягненнях науки та за допомогою науково обґрунтованих методик розглядає дію економічних законів конкретного банку.

2) Принцип цілісності системи депозитної політики як підсистеми фінансової політики банку.

3) Принципи комплексного підходу - розробка теоретичних засад, пріоритетних напрямків банківської депозитної політики.

4) Принципи оптимальності та ефективності - розробка ефективних тактичних напрямків і методів для конкретного етапу розвитку банку.

б) Специфічні принципи:

1) Принцип єдності елементів - всі елементи депозитної політики тісно пов'язані між собою.

2) Принцип забезпечення оптимального рівня вартості є характеристикою цінової політики банку. Зокрема, здатність керівництва банку швидко та коректно реагувати на зміну ринкової кон'юнктури для коригування прибутковості та зниження очікуваних витрат.

3) Принцип безпеки - втілює систему захисту банківських операцій на користь клієнтів (банківська таємниця), а також означає підтримання оперативної ліквідності банку.

4) Принцип надійності - якість і кількість ресурсів, залучених банком, відображають його стабільність і надійність.

В цьому сегменті ринку діють загальні принципи діяльності банків і фінансових установ. Внутрішньобанківські принципи відносяться до специфічних. Вони ґрунтуються на спроможності банків залучати вільні грошові кошти, розподіляти отримані ресурси для максимізації прибутку та мінімізації витрат, які банки несуть при залученні депозитів. Дотримання цих принципів важливо не тільки для банків, але й для клієнтів, адже, обираючи банк для інвестування, вкладник намагається проаналізувати діяльність банку, враховуючи те, як банк використовує отримані кошти, які напрями інвестування використовує, кваліфікацію персоналу банку.

Забезпечення безпеки депозитних операцій, оптимізація витрат банку з урахуванням особливостей ринку, на якому працює установа є дуже важливим. З точки зору контролю за виконанням депозитної політики, цей принцип є неодмінним елементом організації депозитного процесу. В ньому

для захисту інтересів клієнтів використовується нерозголошення банківської таємниці.

Тому дотримання вищезазначених принципів може дати можливість банкам сформувати стратегічні та тактичні напрямки в організації депозитного процесу, створити умови для ефективної та оптимізованої політики.

Національний банк України (НБУ) відіграє велику роль у формуванні та реалізації банківської депозитної політики. Його діяльність спрямована на регулювання правил формування банківських ресурсів та залучення депозитів. Такий нагляд потрібен, оскільки заощадження є специфічним видом грошей, і на цій основі формується кредитні кошти, які збільшуються з розміром грошовокредитного мультиплікатора. Без належного контролю з боку органів нагляду процес може вийти з-під контролю, привести до дисбалансу грошового обігу та призвести до знецінення національних грошей. Існує два типи державної депозитної політики: консервативна та ліберальна. [3].

При умовах високої інфляції, зростанні внутрішніх цін і зниженні виробництва здійснюється консервативна політика, тоді як ліберальна політика ефективна, коли інфляція низька.

Як основний орган депозитного ринку, кожен банк реалізує власні інтереси під впливом депозитної політики ЦБ. Банки спрямовують депозитну політику на оптимізацію витрат з залучення коштів на депозитному ринку а також на покращення ефективності їх використання. Ціна депозитних коштів сильно залежить від ринкових ставок проценту та депозитної інфраструктури, сформована за рахунок інтересів учасників депозитного ринку, і управління нею має вплив на коригування прибутковості та зниження витрат. Депозитні ресурси з високою ціною збільшують процентні витрат, тоді як висока частка низькооплачуваних ресурсів збільшує прибутковість, але зменшує ліквідність [4].

Особливістю роботи банку є те, що більшість його ресурсів формується з позикових коштів. Водночас депозити займають важливе місце в структурі позичкового капіталу банківських фінансових установ.

Депозитна політика визначенає пріоритетні напрями розвитку, вдосконалює роботу банку в залученні ресурсів, підвищує ефективність депозитних операцій.

Виділяють наступні види депозитної політики:

Поміркований - коли депозитна процентна ставка орієнтована на свій ринковий рівень.

Агресивна - банки нарощують свої ресурси за рахунок запропонованих високих депозитних ставок і зниження цін на розрахунково-касове обслуговування, активно використовують нецінові методи.

Консервативна - банки розширюють свою діяльність, встановлюючи процентні ставки на основі їх платоспроможності, ціни на розрахунково-касове обслуговування високі, а нецінові методи майже не використовуються.

Депозитна політика є невід'ємною частиною процесу управління банком. Для розвитку і підвищення ефективності депозитних операцій, управління ними має включати в себе напрямки та цілі депозитних операцій.

Сфери депозитної політики:

Аналіз депозитного ринку – вивчає депозитну політику конкурентів, потреби споживачів, а також оцінює вплив НБУ на розвиток та умови депозитного ринку.

Мінімізація депозитного ризику за рахунок визначення цільових ринків для виявлення, контролю і моніторингу ризиків, отриманні конкурентних позицій на ринку потрібно в кожному сегменті ринку підвищити рівень макроекономічних досліджень.

Мінімізація витрат при залученні коштів – пошук методів і шляхів зниження процентної вартості позикових ресурсів, впорядкування і оптимізація банківського бізнесу.

Оптимізація управління депозитним та кредитним портфелями – підтримання взаємозв'язку та координації між депозитними та кредитними операціями щодо суми та тривалості.

Підвищення стійкості та підтримка ліквідності – для забезпечення достатньої прибутковості та ліквідності балансу, банку необхідно тримати дорогі та низькооплачувані депозитні ресурси на певному рівні.

Аналіз депозитного ринку допомагає розібратись в потребах споживачів та намірах конкурентів. Обиравши напрямок цільового ринку банки зможуть завоювати конкурентні позиції та контролювати депозитні ризики. Залучаючи кошти на депозити, банки прагнуть розподілити ресурси для максимізації прибутку та мінімізації вартості залучених банками коштів, тому їм необхідно постійно шукати шляхи та методи зниження витрат. Запорукою стабільності банку є його ліквідність, оскільки банк з достатньою ліквідністю може виконувати свої функції з найменшими витратами.

Спрямованість депозитної політики допомагає розвивати депозити, збільшує ефективність та зменшує витрати при залученні ресурсів.

Депозитну політику можна визначити як систему прийняття управлінських рішень, що використовується для регулювання всього депозитного процесу банку в широкому розумінні, а також як сукупність дій щодо залучення депозитів з їх достатністю для активних операцій у вузькому. Тому рекомендується розглядати роль депозитної стратегії як на макрорівні так і на мікрорівні. На макрорівні вона відіграє велику значимість для формування позичкових коштів. Значимість депозитної стратегії на мікро рівні, полягає у забезпеченні ліквідності, стабільності, стійкості, прибутковості, та надійності банку, спроможності задоволення потреб клієнтів.

Через те, що депозитна політика є невід’ємною частиною політики банку, слід зазначити, що ціль депозитної політики невіддільна від загальної стратегічної мети банку та відповідає їй. Зниження витрат на фінансування, отримання доходів від розміщення коштів вкладників, сприяння динамічному розвитку банків, збільшення масштабів і обсягу послуг, забезпечення стабільності та зростання прибутку банків є загальною метою банківської політики. Залучення капіталу за найнижчою ціною є головною метою

депозитної політики. Досягнення цієї мети фактично означає максимізацію прибутку будь-якого комерційного банку [5].

Комерційні банки формують свою депозитну політику на основі власних стратегій та цілей розвитку. Дуже важливо забезпечити достатні депозитні ресурси для активних операцій, особливо кредитних, для розширення спектру послуг із залучення ресурсів та зміцнення клієнтської бази, підвищення кваліфікації, культури, якості комунікації та рівня обслуговування працівників банку.

О. І. Лаврушин пропонує наступні правила, що лежать в основі депозитних операцій і використовуються для формування депозитної політики:

- організувати депозитні операції так, щоб сприяти прибутку банку або забезпечувати умови для генерування майбутнього прибутку;
- при організації необхідно забезпечити різноманітність суб'єктів управління депозитами та поєднання депозитів різних форм;
- забезпечити взаємозв'язок та узгодженість між депозитними та кредитними операціями щодо суми та тривалості;
- для максимального забезпечення ліквідності балансу банку при організації депозитних операцій особливу увагу слід приділяти строковим депозитам;
- організовуючи депозитні операції, банк має мінімізувати резерви вільних коштів на депозитних рахунках;
- для залучення депозитів варто покращувати якості послуг та культуру обслуговування клієнтів. [6]

1.2 Вплив депозитної політики на формування ресурсної бази банку

На депозитну діяльність банківських фінансових установ впливають макро- та мікрофактори, і тенденція їх розвитку залежить від особливостей загального макросередовища, особливо від стабільності макроекономіки країни.

З одного боку, макроекономічна ситуація в країні визначає попит на депозити та кредитні ресурси, з іншого боку, макроекономічні фактори впливають на стан і динаміку банківської системи, рівень успішності діяльності банків [7]. Обсяги, динаміку та структуру депозитів українських банків можна побачити в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 - Обсяги, динаміка та структура депозитів банків України

Показники	01.01. 2016 р.	01.01. 2017р.	01.01. 2018р.	01.01. 2019р.	01.01. 2020р.
Кількість діючих банківських установ, од.	117	96	82	77	75
Депозити фізичних осіб (млн грн)	402137	437152	478100	508457	552115
Відношення залучених депозитів фізичних осіб до наданих кредитів фізичним особам (млн грн)	2,29	2,78	2,80	2,58	2,67
Відношення депозитів, залучених комерційними банками до ВВП (%)	16,87	14,66	13,43	12,79	13,16
Зобов'язання банківських установ (млн грн)	1150672	1132515	1172723	1204743	1293377
Частка депозитів фізичних осіб у сумі зобов'язань (%)	34,95	38,60	40,77	42,2	42,69

Про позитивний розвиток українського депозитного ринку свідчить те, що позитивна динаміка депозитних ресурсів банківських установ прямо пропорційна відповідній позитивній динаміці ВВП. Динаміка співвідношення депозитних ресурсів та розмірів ВВП зображена на рисунку 1.1.

Рисунок 1.1 - Динаміка співвідношення депозитних ресурсів та розмірів ВВП

В порівнянні з 2015 роком у 2019 році обсяг депозитних ресурсів збільшився на 354908 млн грн., чи 49,52%, що свідчить про розвиток банківських установ у напрямі депозитної політики.

Ще однією позитивною рисою депозитної діяльності є те, що темпи зростання депозитів перевищують темпи зростання ВВП, у 2019 році порівняно з 2015 роком відбулося збільшення на 313402 млн грн.

Темпи розвитку депозитних ресурсів перевищують темпи зростання ВВП на 41506 млн грн.

Така ситуація свідчить, що збільшення депозитів відбувається не тільки через зростання ВВП, але й шляхом накопичення «неробочих» заощаджень, накопичених вкладниками [8]

В період з 2015 по 2019 роки в Україні зросли не тільки депозитні ресурси, а й зросла також їх частка у ВВП країни.

Особливо у 2019 році частка депозитних ресурсів у ВВП зросла на 7,38 або 37,69% порівняно з 2016 роком, що свідчить про покращення економічного розвитку та збільшення питомої ваги ВВП у розвитку економіки.

Тому макроекономічні фактори впливу мають сильне значення для розвитку банківських фінансових установ, особливо утворення їх капітальної бази в наслідок депозитів, що в свою чергу позитивно діє на покращення економіки. [9]

Іншими словами, можна зазначити, що першим макроекономічним показником, який безпосередньо впливає на тенденцію депозитної активності банків, є ВВП. Зростання показника вказує на покращення забезпеченості населення коштами а підприємств ресурсами, це не лише дозволяє існувати програмі «дохід-поточне споживання», а й дає можливість реалізації програми «дохід-поточне споживання+збереження». [10]

Іншим пріоритетним макроекономічним показником, який впливає на депозитну стратегію банківських установ, є рівень інфляції, який обернено пропорційний до суми вкладів, так як підвищення рівня інфляції спричиняє зростання ціни, збільшуючи тим самим витрати вкладників, зменшуючи при цьому заощадження. Співвідношення динаміки темпів інфляції та темпів збільшення депозитних ресурсів зображено на рисунку 1.2.

Рисунок 1.2 - Співвідношення динаміки темпів інфляції та темпів збільшення депозитних ресурсів

Про негативний вплив інфляції на депозитну політику свідчить те, що за період 2015-2018 років, окрім 2017 року темпи зростання депозитної діяльності банків були нижчими за рівень інфляції. Проте у 2019 році відбулося покращення. Зростання депозитних ресурсів перевищило інфляцію на цілих 12,2%, що з одного боку було зумовлено підвищенням рівня довіри до банків, а з іншого зниженням інфляції [8].

Виходячи з цього, можна зазначити, що рівень інфляції у 2019 році знизився на 8,63% порівняно з 2015 роком, що сприяло позитивній динаміці зростання депозитної діяльності банків.

Отже, можна зробити висновок, що зі зниженням рівня інфляції збільшуються масштаби депозитної діяльності банків, а банківські депозити використовуються для поповнення джерел фінансування, сприяючи в подальшому економічному розвитку в майбутньому.

Крім макроекономічних показників, важливим фактором впливу є інструмент макроконтролерів НБУ, який певною мірою залежить від загальної економічної ситуації.

Облікова ставка НБУ є одним із інструментів грошово-кредитної політики. Для НБУ це є підставою для визначення ціни ресурсів для банків та інших учасників грошово-кредитної діяльності.

Виходячи із співвідношення вартості депозитних ресурсів до облікової ставки НБУ можна сказати, що облікова ставка є теоретичною основою цінової, а особливо депозитної політики банків. Облікова ставка НБУ є основною процентною ставкою. Вона є основою для визначення ціни депозитних ресурсів. Вартості депозитних ресурсів залежить не тільки від облікової ставки, а й від попиту клієнта на кредитні ресурси та стан попиту і пропозиції на депозити. Співвідношення облікової ставки НБУ та вартості депозитних ресурсів зображено на рисунку 1.3.

Рисунок 1.3 - Співвідношення облікової ставки НБУ та вартості депозитних ресурсів

Різниця між обліковою ставкою НБУ та вартістю депозитів у 2015 році становила 8,6%. У наступних роках через зниження облікової ставки та збільшення пропозицій депозитного ринку ця різниця дещо зменшилась. [9]

У 2016 році відбулося зниження облікової ставки на 36,36%, внаслідок чого вартість депозитних ресурсів знизилася на 17,17%. У наступні роки облікова ставка матиме різні тенденції. По-перше, облікова ставка НБУ станом на 2019 рік значно нижча ніж у 2016 році, а саме на 38,64%, в основному це пов'язано зі стабілізацією макроекономічної ситуації, що відображено у позитивній динаміці ВВП. Зниження інфляції призвело до зростання кількості депозитних ресурсів, ціна на які в 2019 році знизилась на 26,12% в порівняно з 2015 роком.

Рівень депозитної діяльності загалом має залежність від динаміки кредитних ресурсів, а їх тенденції залежать від економічної ситуації, національної макроекономічної стабільності, якісного інвестиційного середовища. [7]

Про те, можна сказати, що депозитної політики є успішною, так як забезпечує найбільшу частку кредитного фінансування, що виражається у високій частці депозитних джерел для фінансування позик.

В порівнянні з 2015 роком обсяг кредитних ресурсів у 2019 році зменшився на 9756 млн грн, а динаміка депозитних ресурсів є гарною свідчить про збільшення депозитних ресурсів на 354908 млн. грн., що є позитивною рисою, і свідчить про покращення депозитної діяльності та направленість вітчизняних банківські до розвитку депозитної політики.

Частка депозитів у кредитних активах банківських фінансових установ становить 51,03%, що свідчить про покращення ініціативної політики банків. Крім того, частка депозитних джерел вказує на те, що велика кількість кредитів забезпечені депозитними ресурсами.

Якщо рівень забезпечення кредитних активів депозитними ресурсами у 2015-2018 рр. становив 80-90%, то показник у 2019 р. склав 110,27%, що свідчить про належне забезпечення ресурсами кредитної діяльності [7].

У депозитній діяльності банківських фінансових установ можна виділити деякі недоліки, структурною особливістю яких є домінування вкладів юридичних осіб над фізичними, що свідчить про наявність в населення особистих непрацюючих заощаджень та недовіри до банківської галузі в економіці.

Також певним недоліком є те, що переважна частина вкладів є депозитами до запитання що, свідчить про недорозвиненість депозитної політики строкових депозитів, що в свою чергу має негативний вплив на надійність довгострокових кредитів. Крім того, строкові депозити скоротилися на 5,25%, а частка депозитів до запитання зросла на 29,31%. [8]

Виділяють наступні ризики, мінімізація впливу яких є надзвичайно важливою для розвитку і функціонування банків:

1) Репутаційний ризик – це ризик оснований на хибному сприйнятті іміджу банку поточними та потенційними клієнтами, і може викликати складність у сфері мобілізації депозитних ресурсів. Ризик може викликати великі фінансові втрати або скорочення клієнтської бази, а також до адміністративного, цивільного чи кримінального переслідування. Репутаційні ризики можуть існувати на всіх рівнях організації, тому банки повинні ставитися до своїх клієнтів і суспільства в цілому дуже відповідально.

2) Юридичний ризик – це фактичний або можливий ризик залучення депозитних ресурсів, спричинений порушенням або невиконанням банками чинного законодавства, його неоднозначного тлумачення, порушенням основних принципів нормативно-правових актів, договорів, чинної практики чи етичних кодексів.

3) Стратегічний ризик – це ризик залучення депозитних ресурсів, який може бути викликаний прийняттям неправильних управлінських рішень, невдалим їх виконанням та невчасну реакцію на валютні коливання і динаміку бізнес-середовища в цілому.

4) Операційний технічний ризик – ризик зумовлений проблемами в системі управління підприємством, системі внутрішнього контролю чи

інформаційному забезпеченні з точки зору керованості, універсальності, надійності або недосконалість інформаційного забезпечення.

За умов постійної конкуренції лише успішна депозитна політика може дати можливість банкам мобілізувати та використовувати наявні ресурси ефективніше, ніж їх конкуренти, щоб отримати кращі результати на ринку.

Звісно, нівелювання цих ризиків не може повністю гарантувати успіх депозитної політики, оскільки на неї сильно впливає стабільність макроекономіки, яка є зовнішнім і неконтрольованим фактором. Тому прогнозування макроекономічної ситуації може значно підвищити ефективність роботи депозитної політики. [11]

1.3 Класифікація банківських депозитів

Банківська теорія використовує різні методи для класифікації депозитів. Проблема класифікації полягає в тому, що банківський бізнес продовжує виділяти нові види депозитів, які часто поєднують ознаки та характеристики існуючих видів.

Звісно, формування цього змішаного типу депозитів ускладнює для них визначення конкретної позиції в загальній класифікаційній схемі банківських депозитів [12].

Депозити поділяються на такі категорії:

- до запитання;
- строкові на визначений термін;
- ощадні внески населення;
- ощадні (депозитні) сертифікати.

Депозити до запитання – це зобов'язання без певного строку погашення. Такі вклади знімаються за вимогою вкладника в будь-який момент часу. Це кошти на поточному рахунку комерційного банку, які використовуються власником відповідно до потреб. При відкритті таких рахунків двостороннім договором визначаються строки сплати відсотків за залишками. Цей вид

депозитів має дуже низькі відсотки, тому великого доходу очікувати не варто. Такі внески роблять ті люди, яким потрібні ліквідні кошти на рахунку. Чековий депозит також відносять до цього виду, він являє собою зняття коштів з рахунку чеком.

Строкові депозити – це зобов'язання на визначений строк. Строк зберігання коштів на рахунку визначається депозитним договором. За строковими депозитами банки сплачують вищі проценти ніж за депозитами до запитання. [13]

Внесення коштів у строкові депозити вигідно як клієнтам, так і банкам. Позикові кошти використовуються банками протягом тривалого періоду часу, а головне, використовують їх на заздалегідь визначений термін. Такі депозити дають можливість банкам збільшити об'єми кредитних ресурсів.

До строкових депозитів у банківській діяльності належать депозити овернайт-депозити, які банк засвоює протягом одного робочого дня (крім неробочих днів банку). Строковими депозитами також можна назвати кошти, отримані від інших фінансових установ як вклади на певний строк.

Депозитний сертифікат є різновидом довгострокового депозиту.

Депозитний сертифікат — письмова довідка, видана комерційним банком про внесення коштів, яка підтверджує, що вкладник або його спадкоємці мають право на отримання суми вкладу та відсотків за ним після закінчення строку. Це письмова довідка банку щодо вкладу вкладника. Економічний зміст видачі ощадних (депозитних) сертифікатів подібний до залучення будь-яких інших строкових депозитів. Депозитні сертифікати стали поширеним явищем у світовій практиці. Такий сертифікат визначає термін залучення коштів та розмір процентів.[13]

Ощадні вклади – це вклади фізичних осіб, які вносяться в банки для зберігання та накопичення. Цей вид вкладу характеризується спеціальною ощадною книжкою, яка видається банком вкладникам для обліку операцій за ощадними вкладками. Зазвичай власникам потрібно показати ощадкнижку, щоб внести або зняти гроші.

В Україні ощадні каси спеціалізуються на наданні послуг з ощадних вкладів. Клієнт повинен належним чином вести ощадну книжку та негайно повідомляти банку про будь-які втрати. У цьому випадку змінюється номер рахунку вкладника та виписується нова рахункова книга. Друга ощадна книжка на той самий депозит не оформлюється.

Банківські цінні папери як депозит включають:

- акції та облігації акціонерних товариств, що належать комерційним банкам;
- акції та облігації, що знаходяться в банках і прийняті під заставу кредитів тощо.

Також загальна система банківських вкладів включає в себе спеціальні вклади:

- кошти на окремих рахунках для проведення акредитивних розрахунків;
- кошти для факторингових операцій;
- кошти міжбанківських розрахунків;
- кредиторська заборгованість тощо.

Іноді, якщо є сумніви щодо знецінення активів, переданих банку, або позичальнику загрожує банкрутство на вимогу банку-кредитора відкриваються так звані гарантійні депозити. Особливістю гарантійного депозиту є те, що ініціатором його створення є сам банк, а не вкладник. [14]

Підсумовуючи, слід зазначити, що вимоги по захисту ліквідності балансів комерційних банків найбільшою мірою відповідають привабливості строкових депозитів. Тому важливим завданням банків є залучення коштів на строкових депозитних рахунках.

Комерційні банки продовжують стикатися з жорсткою конкуренцією на ринку при залученні депозитів. Переможцями в конкуренції є ті банки, які надають клієнтам найбільш зручні та вигідні депозити. Рівень відсотків за такими депозитами відіграє важливу роль у мотивації клієнтів до інвестування. Крім відсотків, комерційні банки також можуть надавати своїм клієнтам додаткові вигоди.

2 АНАЛІЗ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ НА ПРИКЛАДІ АТ «УКРСИББАНК»

2.1 Аналіз депозитної політики АТ «УкрСиббанк»

«УкрСиббанк» працює з 1990 року. У перші роки свого існування банк діяв як Харківський регіональний банк, котрий працював з великими корпоративними клієнтами.

У 1996 р. відкриваються відділи в інших областях країни, а з 2000 р. будується продуктивна мережа. «УкрСиббанк» за рахунок жвавої співпраці з фізичними та юридичними особами постійно збільшує каталог своїх послуг і продуктів. Постійно просуваючись в перед, у 2000р. банк стає одним із лідерів на ринці вкладів та інвестицій. Через три роки входить в десятку кращих банківських установ країни.

2003 року – УкрСиббанк стає одним з лідерів на національному ринку і входить в топ-10 кращих банків України.

У серпні 2011 р. Європейський банком реконструкції та розвитку викупає 15% акцій «УкрСиббанк»), після чого частка акцій BNP Paribas склала 84,99%. У 2018 році ЄБРР викупила ще 25%, в результаті чого частка акцій BNP Paribas становила 59,99%. В лютому того ж року BNP Paribas викупила частку акцій у міноритаріїв і склала 60%.

Перший банк України за кількістю реалізованих проектів у програмі енергоефективності IQ energy Європейського банку реконструкції та розвитку.

2019 року за даними інвестиційної компанії «Dragon Capital» займає 2-е місце серед найнадійніших банків України.

Сьогодні АТ «УкрСиббанк» пропонує наступні депозитні послуги перелік яких наведено в таблиці 2.1

Таблиця 2.1 – Депозитні послуг для фізичних осіб [15]

Назва депозиту	Процентна ставка	Строк	Особливості депозиту
Гарантований капітал	до 7%	від 3 до 24 міс	Мінімальна сума 1000 грн Не має можливості дострокового зняття Не має можливості дострокового поповнення Відсотки і вклади виплачуються в кінці строку
Надійний дохід	до 7%	від 3 до 24 міс	Мінімальна сума 1000 грн Не має можливості дострокового зняття Не має можливості дострокового поповнення Відсотки і вклади виплачуються щомісячно
Щасливий вік	до 5,25%	від 9 до 24 міс	Мінімальна сума 100 грн Не має можливості дострокового зняття Мінімальна сума поповнення 100 грн Щомісячна виплата вітсотків
Персональний план збагачення	до 5%	від 9 до 24 міс	Мінімальна сума 100 грн Не має можливості дострокового зняття Мінімальна сума поповнення 100 грн Максимальна сума депозиту 150000 грн Можливість автоматичного поповнення Щомісячна виплата

Для оцінки обсягів депозитів фізичних і юридичних осіб розглянемо наступну таблицю.

Таблиця 2.2 - Обсяг вкладів фізичних і юридичних осіб за 2016-2020р.

Кошти клієнтів	2016		2017		2018		2019		2020	
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%
Поточні рахунки/рахунки до запитання:										
фізичні особи	17728670	48,78	11212000	30,85	13354103	32,49	16867950	37,24	23836380	37,86
юридичні особи	8541497	23,50	22483505	61,87	22273274	54,19	22640668	49,99	35326436	56,1
Строкові кошти:										
фізичні особи	2264170	6,23	1442705	3,97	1438353	3,50	1380869	3,05	1491555	2,37
юридичні особи	7806798	21,48	1257997	3,46	4033261	9,81	4402550	9,72	2311734	3,67
Всього коштів клієнтів	36341133	100	36396207	100	41098991	100	45292037	100	62966105	100

З таблиці бачимо, що більшість вкладів здійснюються юридичними особами. У 2016 році депозити юридичних осіб становили 44,98%, у 2017 році вклади юридичних осіб зросли на 65,33%, а депозити фізичних осіб зменшилися до 34,67%. У 2018, 2019 та 2020 роках масштаби вкладів фізичних та юридичних осіб демонстрували тенденцію до зростання. Станом на 2020 рік депозити становили 40,23% коштів фізичних осіб та 59,77% коштів юридичних осіб.

Аналізуючи таблицю 2.2, бачимо, що юридичні та фізичні особи, як правило, здійснюють депозити до запитання. У 2016 році таких вкладів юридичних осіб було 8541497 тис.грн., що становило 23,5%, на кінець 2020 року ця сума становила 35326436 тис.грн, що склало 56,1%. У 2016 році фізичні особи вклали становили 17728670 тис. грн., що склало 48,78%, у 2017 році ця сума зменшилися до 11212000 тис. грн.. З 2018 року по теперішній час депозити фізичних осіб демонстрували тенденцію до зростання порівняно з юридичними особами, досягнувши у 2020 році 23836380 тис.грн.

Про строкові кошти можна сказати, що їх частка в загальній структурі депозитів значно менша, і вони демонструють тенденцію до зменшення.

Для визначення ефективності депозитної політики банку нам необхідно розрахувати наступні коефіцієнти:

Коефіцієнт миттєвої ліквідності

$$L_1 = \frac{LA}{OB} \quad (2.1)$$

Де, LA – ліквідні активи;

OB – зобов'язання до запитання.

Генеральний коефіцієнт надійності

$$D_1 = \frac{K}{A_p} \quad (2.2)$$

Де, K – власний капітал банку;

A_p – працюючі активи.

Рівень надійності капіталу в пасивах банку

$$D_2 = \frac{K}{OK} * 100\% \quad (2.3)$$

Де, OK – сукупні зобов'язання.

Частка власного капіталу сформованого за рахунок прибутку

$$D_3 = \frac{K-YF}{K} \quad (2.4)$$

Де, YF – статутний капітал.

Ефективність використання банком залучених ресурсів

$$P_1 = \frac{P_R}{OK} \quad (2.5)$$

Де, P_R - прибуток

Ефективність операцій банку

$$P_2 = \frac{P_R}{A_p} \quad (2.6)$$

Ефективність використання власного капіталу

$$P_3 = \frac{P_R}{K} \quad (2.7)$$

Коефіцієнт співвідношення кредитів і депозитів

$$P_4 = \frac{P_R}{A} \quad (2.8)$$

Коефіцієнт використання депозитів

$$L_A = \frac{L_A}{OK} \quad (2.9)$$

Ефективність депозитної політики

$$k_E = \frac{(P_O - P_B) + (K_D - K_B) - D_K - P_A}{(P_B - K_B - A_{HP})} * 100\% \quad (2.10)$$

Де, P_O – проценти отримані;

P_B – проценти виплачені;

K_D – комісійні доходи;

K_B – комісійні витрати;

D_K – дивіденди нараховані;

P_A – нараховані резерви по активним операціям;

P_B – пасиви банку;

K_B – капітал банку;

A_{HP} – неробочі активи.

Таблиця 2.3 - Ефективності депозитної політики УкрСиббанку за 2016-2020 роки.

Показники	Роки				
	2016	2017	2018	2019	2020
Коефіцієнт миттєвої ліквідності	0,5	0,2	0,23	0,23	0,27
Генеральний коефіцієнт надійності	0,167	0,214	0,214	0,199	0,21
Рівень надійності капіталу в пасивах банку	9,946	13,546	14,953	12,994	12,877
Частка власного капіталу сформованого за рахунок прибутку	-0,235	0,077	0,251	0,267	0,384
Ефективність використання банком залучених ресурсів	-0,24	0,041	0,062	0,05	0,02
Ефективність операцій банку	-0,04	0,065	0,088	0,077	0,033
Ефективність використання власного капіталу	-0,242	0,302	0,412	0,384	0,159
Коефіцієнт співвідношення кредитів і депозитів	-0,022	0,036	0,054	0,05	0,018
Коефіцієнт використання депозитів	0,323	0,166	0,18	0,17	0,245
Ефективність депозитної політики	-21,948	-29,372	-4,492	2,798	-1,397

Провівши оцінку ефективності депозитної політики АТ «УкрСиббанк» складемо наступні висновки:

Коефіцієнт миттєвої ліквідності більше 20%, що відповідає нормативу і свідчить про спроможність банку відповідати по своїм зобов'язанням.

В період з 2016 по 2020 роки частка власного капіталу сформованого за рахунок прибутку поступово збільшувалась, і у 2020 році склала 0,384. Це свідчить про покращення діяльності банку із залучення ресурсів.

Генеральний коефіцієнт надійності знаходиться в межах 20%, що свідчить про незалежність банку від залучених коштів.

Співвідношення кредитів і депозитів у 2020 році становило 0,018 що краще ніж у 2016 році, але менше ніж в 2017-2019 роках.

В таблиці можна побачити кризу роботи банку в 2016 році, і поступовий вихід з неї в подальші роки. Показник ефективності депозитної політики вказує нам на поступове збільшення ефективності політики, про те в 2020 році він все ще має від'ємне значення.

Аналізуючи показники, ефективності депозитної політики, можна зробити висновки, що АТ «УкрСиббанк» має позитивну тенденцію до розвитку депозитної політики. Його місце на ринку не є оптимальним, про те загроз життєдіяльності банку не має. Більшість коефіцієнтів знаходяться в межах норми, а те що банк є прибутковим вказує на його рентабельність.

Для підвищення надійності банку та покращення його фінансових показників необхідно надати більше значення формуванню та реалізації депозитної політики.

Данна система оцінки ефективності банківської депозитної діяльності дає змогу комплексно проаналізувати формування та реалізацію депозитної політики, оцінити переваги та недоліки, виявити основні фактори впливу та нейтралізувати їх сучасними заходами.

2.2 Пропозиції щодо вдосконалення депозитної політики банку

Як ми всі знаємо, депозити є одним з найважливіших джерел банківських ресурсів. Кожен банк має скласти свою власну політику як до клієнтів, так і до приватних вкладників. Стратегія банку по залученню вкладів фізичних осіб є дуже важливим фактором для зайняття виграшної конкурентної позиції на ринку банківських послуг.

Попри всі зміни у матеріальному становищі громадян, та зниження відсоткових ставок (у тому числі за валютними вкладами), вони все одно вкладають свої гроші в банки. Комерційні банки як і раніше залишаються основними фінансовими установами, які використовуються для розміщення коштів. Залучення коштів громадян є найбільш швидкозростаючим сегментом бізнесу комерційних банків, і кількість залучених коштів залежить від реальних доходів людей та ощадної поведінки.

Відкликання ліцензій у малих та середніх банків не викликало серйозного занепокоєння вкладників, практика системи обов'язкового страхування вкладів свідчить про стабільну роботу банківської системи.

Значний вплив на розмір депозитів населення має процентна ставка НБУ. Різке підвищення процентної ставки спричиняє автоматичне підвищення ставок за банківськими кредитами, спонукає банки скоротити кредитування, а також залучати кошти клієнтів у більшій кількості.

Банкам також слід пам'ятати про корпоративних клієнтів, співпрацювати з підприємствами та організаціями.

Головним завданням розвитку банківської системи має бути підвищення якості банківських продуктів і послуг, забезпечення довгострокової ефективної та стійкої роботи кредитних установ, тим самим підвищуючи ефективність діяльності банків і збільшуючи їх ресурсний потенціал.

Досягнення сучасних інформаційних технологій є основою модернізації банківської галузі і вони повинні використовуватися все активніше.

Інтеграційний процес на основі економічних інтересів учасників ринку набуває додаткової сили в банківській галузі.

Таблиця 2.4 – Проблеми залучення депозитних ресурсів і шляхи їх розв’язання

Проблеми залучення депозитних ресурсів	Рішення
Економіка країни знаходиться в кризі, а фінансовий ринок обмежений.	Збільшення власного капіталу кредитними організаціями, створення капітального «буферу» не лише для великих банків, а й для середніх.
Зниження реальних доходів населення призвело до скорочення заощаджень.	Підвищення якості банківського обслуговування, скорочення часу обслуговування та підвищення зручності для клієнтів.
Зменшення коштів на корпоративних та організаційних рахунках.	Утримання «старих» клієнтів за допомогою різноманітних вигідних пропозицій та акцій (підвищення відсотка на святкові депозити, подарунки клієнтам тощо).
Конкуренція між кредитними установами стає все більш жорсткою.	Забезпечення максимально широкого вибору депозитів з різними умовами. Застосовування ефективної реклами та впровадження банківських послуг на підприємствах та в організаціях.

Робота фінансових установ по залученню вкладників здійснюється з урахуванням кадрових, інформаційних та фінансових можливостей банків відповідно до депозитної політики організації та вимог клієнтів.

Іноді банку набагато легше залучити нового клієнта ніж утримати старого. Але попри витрати й трудозатрати цих процесів необхідно поєднувати обидва напрями. Залучення нових вкладників, так як і утримання старих, може збільшити прибутки банку, а також покращити його імідж.

Ретельне формулювання депозитної політики може дати можливість кожному банку вистояти в період складних макроекономічних умовах та протистояти конкуренції. Запропоновані методи підвищення ефективності діяльності банку розв'язують проблеми, формування ресурсної бази та реалізації депозитної політики.

Шляхи вдосконалення ресурсної бази банку

Для банків найбільшою проблемою є тенденція до скорочення депозитів населення та юридичних осіб, що змушує коригувати депозитну політику.

Для покращення ресурсної бази та залучення коштів фізичних і юридичних осіб можна скористатись наступними методами:

- підвищення процентної ставки для збільшення зацікавленості громадян до депозитів;
- розробка системи стимулів, що будуть привабливими для потенційних клієнтів;

Наприклад, знижки при відвідуванні будь-якого магазину або туристичної агенції, але плату за послугу необхідно сплатити з депозитних коштів.

- проведення диверсифікації депозитної лінії з урахуванням особливостей регіону;
- анкетування клієнтів, для визначення мотивів вибору конкретного банку;
- реклама банківських послуг для залучення потенційних клієнтів шляхом довіри до банку, підкреслення надійності банку, конкурентних переваг та зручності обслуговування;
- покращення технології та якості обслуговування, а також підвищення зручності для клієнтів.

Формулювання рекламної політики є важливим етапом вдосконалення ресурсної бази. Рекламна політика є дуже ефективним способом для формування клієнтської бази. Для відображення конкурентних переваг банку,

а також реклами нових продуктів необхідно створити службу телемаркетингу – рекламу банківських депозитів по телефону.

Таблиця 2.5 – Способи залучення вкладників до банку

Спосіб залучення вкладів	Особливості застосування
Використання реклами	Оголошення повинні бути яскравими і запам'ятовуються, підкреслюючи переваги умов для інвесторів. Найпривабливішою є реклама на телебаченні, радіо, в Інтернеті. Дуже ефективно запроваджувати банківські послуги на підприємствах та організаціях, бо вони є потенційними клієнтами.
Рекламні акції	Різноманітні акції для вкладників: підвищення процентної ставки закладами на свята та ювілеї, постійним клієнтам дарують подарунки з символікою банку (ручки, блокноти, чашки з вивіскою банку тощо).
Особливі взаємовідносини з постійними клієнтами	Привітання постійним відвідувачам (надішліть вітальні смс-повідомлення, святкові сувеніри з логотипом банку; підтвердження покупки товарів у партнерських організацій тощо).
Розширення продуктової лінійки	Забезпечення широкого вибору депозитів з різними умовами.

Отже, реалізація рекомендованих заходів призведе до збільшення кількості стабільних депозитів, що свідчить про підвищення стабільності ресурсної бази банку, тим самим підвищуючи ефективність депозитної політики.

ВИСНОВКИ

Провівши дослідження можна скласти наступні висновки.

Депозитна політика є головним джерелом фінансування активних операцій. Вона має велике значення в успішності банківської діяльності. Депозитні операції являються гарною основою для інвестицій, і дають змогу надавати довгострокові кредити.

Для виконання депозитних операцій кожен банк має розробити власну депозитну політику, під якою розуміють заходи банку направлені на розв'язання завдань і виявлення змісту з формування, планування й управління банківськими ресурсами.

Ціллю розробки і впровадження якісної депозитної політики банку є розширення об'ємів ресурсної бази при бажаному зменшенні витрат до мінімуму, а також дотриманні належного рівня ліквідності з врахуванням усього переліку ризиків.

Формування якісної ресурсної бази для ведення банківської діяльності є першочерговим завданням, саме тому депозитна політика є складовою частиною банківської політики. Чіткого визначення банківської політики у сфері формування ресурсної бази нема, про те, відштовхуючись від робіт фахівців у сфері дослідження можна сказати, що депозитна політика – це план дій, які являються комплексом засобів, інструментів, методів для реалізації і досягнення певних цілей на ринку, за для формування ресурсної бази необхідної для здійснення діяльності, забезпечення стійкості і конкурентних переваг.

Укріплення депозитної бази є надзвичайно важливим і необхідним для банків. Розширюючи загальне коло вкладників та обсяг вкладів можливо збільшити кількість депозитних операцій, а також покращити систему залучення депозитів. Укріплення досягається за вдяки збільшенню кількості депозитних рахунків до запитання, через що будуть задовільнені інтереси

клієнтів банку, відбудеться покращення сервісу і збільшиться кількість зацікавлених послугами банку.

Під час розробки депозитної політики потрібно звернути увагу на процентну політику банку, тому що депозитний відсоток є ефективним інструментом при формуванні ресурсів. Надійність банку також є дуже привабливим фактором для потенційних вкладників. Тому важливим є наявність в банку антикризових заходів, які в разі кризи зможуть зберегти кошти вкладників.

Відносини банку з державою останнім часом набувають більшої ваги у свідомості громадян. Для бізнесменів і підприємців, на перше місце виходить репутація, конфіденційність та інформаційна безпека.

Для посилення довіри до банківської системи й створення можливості для напливу коштів від населення існує система гарантування вкладів.

Саме тому, в стані постійно наростаючої конкуренції для забезпечення ефективної, якісної та конкурентоспроможної роботи банку, питання реалізації вдалої депозитної політики є пріоритетним.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1 Гончарова К.В. Визначення сутності поняття «депозитна політика банку» / К.В. Гончарова // Управління розвитком. – 2014. – № 2. – С. 158–160.
- 2 Емець В.А. Характеристика депозитної політики банків України на сучасному етапі / В.А. Емець // Управління розвитком. – 2013. – № 13. – С. 79–81.
- 3 Труш Г.В. Особливості формування депозитної політики комерційних банків / Г.В. Труш // Формування ринкової економіки. – 2012. – № 28. – С. 386–393.
- 4 Ігнатова О.М. Статистичний аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку депозитної бази українських банків / О.М. Ігнатова, В.В. Романченко // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2011. – 37 с.
- 5 Кучеренко С.А. Депозитна політика банку та основні напрямки її реформування / С.А. Кучеренко, Я.В. Лихочас // Бізнес Інформ. – 2013. - №6 – С. 342-345.
- 6 Сало І.В. Банківське діло / Сало І.В., Турбанов А.В. – М.: Фінанси і статистика, 2005. – 353 с.
- 7 Гарбар, Ж. В. Особливості формування депозитного портфелю банківських установ. – Режим доступу: <http://intkonf.org/kengarbar-zhv-malyasova-iv-osoblivosti-formuvannya-depozitnogo-portfelyubankivskih-ustanov>
- 8 Герасимович, А.М., Алексеєнко, М.Д., Парасій-Вергуненко, І.М. та інші (2015). Аналіз банківської діяльності. Київ: КНЕУ.
- 9 Дзюблюк, О.В. (2019). Банківські операції. Тернопіль: ТНЕУ «Економічна думка».
- 10 Кириченко, О.А. & Міщенко, В.І. (2015). Банківський менеджмент. Київ: Знання.
- 11 Ісаєва, М.В. Формування напрямів удосконалення управління депозитними операціями банку на основі побудови «дерева цілей». – Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua/konfer29/1282.pdf>.
- 12 Коцовська Р.Р. Банківські операції: [навч. посіб.] / Р.Р. Коцовська, О.П. Павлишин, Л.М. Хміль. – К.: УБС НБУ; Знання, 2010. – 390 с.

- 13 Мельникова І.М. Маркетингова політика комерційного банку на депозитному ринку / І.М. Мельникова – К.: КНТЕУ, 2009. – 197 с.
- 14 Грибенкин Б.С. Управління депозитними ресурсами банку / Б.С. Грибенкин // Управління розвитком. – 2013. – № 4(144). – С. 80–83.
- 15 Офіційний сайт АТ «УкрСиббанк» Режим доступу: <https://my.ukrsibbank.com/ua/personal/>
- 16 Московец Е.А. Оценка эффективности депозитной политики коммерческого банка / Е.А. Московец, Л.А. Мочалова // Ползуновский альманах. – 2009. – Т. 2. – № 3. – С. 253–255.
- 17 Синяк А.А. Можливі напрями удосконалення депозитної політики комерційних банків України на сучасному етапі / А.А. Синяк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.masters.donntu.edu.ua/2013/iem/sinyak/library/article2.htm>.
- 18 Труш Г.В. Особливості формування депозитної політики комерційних банків / Г.В. Труш // Формування ринкової економіки. – 2012. – № 28. – С. 386–393.
- 19 Бартош О.М. Депозитна політика банку та основні етапи її формування / О.М. Бартош // Вісник Університету банківської справи національного банку України. – 2009. – № 3. – С. 98–101.
- 20 Бартош О.М. Депозитна політика як складова системи управління діяльністю банку / О.М. Бартош // Фінансовий простір. – 2014. – № 4(16). – С. 19–24.
- 21 Дзюблюк О. В., Алексеєнко М. Д., Корнеєв В. В. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності : монографія . Тернопіль. 2017. 298 с
- 22 Горун М. В. Аналізування внутрішніх факторів впливу на маркетингове забезпечення формування депозитних ресурсів банків. Електронний журнал «Ефективна економіка». 2015. № 2. URL : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3823>

- 23 Еш С. М., Ляховецька В. М. Депозитна політика банків та інструменти її реалізації. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2016. № 17. С. 133-138.
- 24 Науменкова С. В., Міщенко В. І., Міщенко С. В. Макроекономічні аспекти оцінювання достатності капіталу банків в Україні. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2017. № 2. С. 4-16.
- 25 Бідюк О. О. Депозитна політика банків в період трансформації банківської системи України. Економічний вісник. 2017. № 1. С. 29-37
- 26 Про затвердження Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій : Закон України від 04.09.2020. № 516. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03#Text>
- 27 Бартош О. М. Депозитна політика як складова системи управління діяльністю банку. Фінансовий простір. 2014. № 4(16). С. 19–24
- 28 Бойко Д. І., Териця Д. О. Дослідження сутності ресурсного потенціалу банку. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2015. №50. С. 319–322.
- 29 Коваленко В. В. Депозитна політика банків України: реалії та розвиток на майбутнє. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. № 4. С. 834–837.
- 30 Тертична Н.В. Удосконалення механізму формування депозитної політики в банках України / [Н.В. Тертична // Науковий вісник ЛНАУ. — 2009. — № 6. — С. 141—147

ДОДАТОК А

Підходи до визначення категорії «депозитна політика»

Автор	Визначення
Депозитна політика як стратегія і тактика	
О. Бартош, Р. Коцовська, Б. Грибенкин	Стратегія і тактика банку щодо залучення грошових коштів вкладників та інших кредиторів і визначення найефективнішої комбінації таких джерел.
Система заходів формування та управління	
А. Бабицький	Система заходів щодо залучення вкладів і управління ними – формування резерву, використання певної частини депозитів для видачі кредитів і позик, інші операції з банківськими вкладами.
І. Мельникова, С. Еш	Комплекс заходів щодо формування асортименту високоякісних депозитних послуг, різноманітних форм і методів залучення коштів із метою гарантування стійкості і надійності депозитної бази для забезпечення конкурентних переваг банку на фінансовому ринку.
Г. Белоглазова, Л. Кроливецька	Комплекс заходів із формування депозитного портфеля, а також різні форми та методи щодо реалізації на ринку депозитних вкладів.
Політика залучення коштів	
Е. Московець, Л. Мочалова	Політика у сфері залучення банком тимчасово вільних грошових коштів юридичних і фізичних осіб у вклади або на певний термін, або до запитання.
Р. Герасименко	Банківська політика щодо залучення грошових коштів вкладників у депозити (вклади) та ефективного управління процесом залучення цих коштів.
Механізм реалізації інтересів	
Синяк А.А., Горчакова І.А.	Механізм реалізації інтересів усіх суб'єктів депозитного ринку, спрямований на оптимізацію витрат щодо залучення коштів на депозитному ринку за умови їх ефективного використання.